

Sayı: 70430465-TİM.OAİB.GSK.YESİL.2022/17-11956
Konu: AB ATIK SEVKİYAT TÜZÜĞÜ REVİZYON TASLAĞI

Ankara, 16/12/2022

SİRKÜLER (G-2022)

Sayın Üyemiz,

Ticaret Bakanlığı'nın yazısına atfen Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden alınan bir yazıda, Avrupa Birliği'nin (AB) "Döngüsel Ekonomi Eylem Planı" kapsamında, ambalaj atığını azaltmak, mevcut ambalajların geri dönüştürülebilirliği ve yeniden kullanılabilirliğini artırmak amacıyla, 1994 tarihli Ambalaj ve Ambalaj Atığı Direktifi'ni revize eden mevzuat taslağının 30 Kasım 2022 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından açıklandığı ifade edilmektedir.

Yazıda devamla, AB verilerine göre ambalajların %40'ının plastik, %50'sinin kâğıt malzemeden üretilmekte olduğu, ambalaj atıklarının belediye atıklarının %36'sını teşkil ettiği belirtilmektedir. Ayrıca, AB'nin ambalaj kaynaklı sera gazı emisyonlarını 2030 yılı itibarıyla 66 milyon tondan 43 milyon tona düşürmeyi, su kullanımını 1,1 milyon m³ azaltmayı, 2030 yılı itibarıyla ambalaj atığı geri dönüşüm oranını %73'e çıkarmayı amaçlayan mevzuatın belirlemiş olduğu, sürdürülebilirlik ve etiketleme kriterlerini karşılamayan ambalaj malzemelerinin AB pazarına arzının mümkün olamayacağı bilgisi paylaşılmaktadır.

Bu kapsamda, Ambalaj ve Ambalaj Atığı Direktifi'nin revize taslağında özetle aşağıdaki hususlarda düzenlemeler yapılmasının öngörüldüğü bildirilmektedir:

- Ambalaj malzemelerinde bulunacak kurşun, kadmiyum, cıva ve hekzavalan krom oranının 100 mg/kg sınırını geçmemesi gerekmektedir.

- Plastik, cam, metal, kâğıt, tekstil, seramik malzemelerinden oluşan ambalaj türlerinin detaylı olarak belirlendiği mevzuata göre, 2030 yılı itibarıyla yalnızca geri dönüştürülebilir ambalajların piyasaya arzı mümkün olacak, geri dönüşüm için tasarım kuralları uygulama mevzuatları ile belirlenecektir.

- Plastik ambalajlar için zorunlu geri dönüştürülmüş içerik oranının, türüne göre 2030 yılı için %10-%35, 2040 yılı için %50-%65 olması öngörülmektedir.

- Marketlerde sebze-meyve için kullanılan türden çok hafif nitelikli plastik poşetlerin biyo-çözünür olması öngörülmektedir.

- Ambalajların küçültülmesi, özellikle e-ticarette gereğinden büyük ambalaj kullanılmaması, ambalajlardaki boşluk oranının %40'ı geçmemesi amaçlanmaktadır.

- Ambalajların malzeme içeriğine, yeniden kullanılabilirliğine veya tek kullanımlık olup olmadığına ilişkin kriterleri belirlenmiş bir etiket taşıması öngörülmekte; yeniden

Ayrıntılı bilgi için: İlknur Güneşli - Uzman Yrd.

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120

06520 BALGAT ÇANKAYA ANKARA

Tel : (312) 447 27 40 Faks : (312) 446 96 05 - 447 01 80

e-posta : info@oai.org.tr / www.oai.org.tr

Sayı: 70430465-TİM.OAİB.GSK.YESİL.2022/17-11956
Konu: AB ATIK SEVKİYAT TÜZÜĞÜ REVİZYON TASLAĞI

Ankara, 16/12/2022

kullanım imkanlarına, toplama merkezlerine dair bilgilere dijital erişim sağlayan ve ürünün yaşam döngüsünün takip edilebildiği QR kod veya benzeri bir dijital veri sağlayıcısı taşıması,

- Ambalajların malzeme içeriğine, yeniden kullanılabilirliğine veya tek kullanımlık olup olmadığına ilişkin kriterleri belirlenmiş bir etiket taşıması öngörülmekte; yeniden kullanım imkanlarına, toplama merkezlerine dair bilgilere dijital erişim sağlayan ve ürünün kod veya benzeri bir dijital veri sağlayıcısı taşıması

- Otel şampuanları, paket servise yönelik olmayan tek kullanımlık tabak, bardaklar, 1,5 kg altındaki meyve ve sebze paketleri gibi tek kullanımlık ambalaj malzemelerinin kullanımının yasaklanması öngörülmektedir.

- Yeniden kullanılabilir ve doldurulabilir ambalaj kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla farklı ambalaj türleri için hedefler belirlenmiş olup, örneğin su ve alkolsüz içecek ambalajlarının 2030 yılı itibarıyla %10, 2040 itibarıyla %25 oranında yeniden kullanılabilir ve doldurulabilir olması amaçlanmıştır.

- Kişi başına düşen ambalaj atığı miktarının 2030 yılında %5, 2035 yılında %10 ve 2040 yılında %15 oranında azaltılmasına yönelik politikalar geliştirilmesi öngörülmektedir.

- Ambalaj üreticilerinin, ambalajın geri toplanması, geri dönüştürülmesi, yeniden kullanılması gibi tüm süreçlerinden sorumlu olduğu Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (Extended Producer Responsibility- EPR) uygulaması kapsamında, üye ülkeler tarafından kurulacak olan kayıt sistemine kaydolmaları, üye ülkelerde ürünlerinin kullanım sonrası süreçlerini yönetmek üzere EPR temsilcisi ataması veya EPR sürecini yürütmek üzere Üretici Sorumluluğu Organizasyonu tayin etmeleri gerekmektedir.

- EPR kapsamında, AB’de piyasaya arz edilen ya da ithal edilen tüm ambalaj ürünlerinden EPR ücreti tahsil edilecek, taslak ekinde yer alan geri dönüştürülebilirlik sınıflandırmalarına göre, daha sürdürülebilir ürüne daha düşük ücret uygulanacaktır.

- Üye ülkelerin ambalaj atıklarının geri dönüşümünü ve geri kullanımını sağlamak üzere atık toplama ve depozito iade sistemleri kurması gerekmektedir. Üye ülkelerin geri dönüşüm hedeflerinin tutturulması amacıyla gerekli tedbirleri alması gerekmektedir. Bu kapsamda, 31 Aralık 2025 tarihi itibarıyla tüm ambalaj atıklarının %65’inin, malzemelerine göre plastikte %50, ahşapta %25, metalde %70, alüminyumda %50, camda %75, kâğıt ve kartonda % 75 oranında geri dönüştürülmesi, bu oranların 31 Aralık 2030 itibarıyla tüm ambalaj türlerinde % 70’e, plastikte %55, ahşapta %30, metalde % 80, alüminyumda % 60, camda % 75 ve kâğıt ve kartonda %85’e çıkarılması amaçlanmaktadır.

Öte yandan, söz konusu taslağın yanı sıra, Komisyon tarafından biyobazlı, biyoçözünür ve kompost edilebilir plastiklerin tasarımı, geri dönüştürülmesi ve atık yönetimine ilişkin hususları netleştirmek amaçlı bir bildiri yayımlanarak, tüketicilerin bilgilendirilmesi, aldatici söylemlerin engellenmesi ve anılan plastik türlerinin en uygun

Ayrıntılı bilgi için: İlknur Güneşli - Uzman Yrd.

Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120

06520 BALGAT ÇANKAYA ANKARA

Tel : (312) 447 27 40 Faks : (312) 446 96 05 - 447 01 80

e-posta : info@oai.org.tr / www.oai.org.tr

Sayı: 70430465-TİM.OAİB.GSK.YESİL.2022/17-11956
Konu: AB ATIK SEVKİYAT TÜZÜĞÜ REVİZYON TASLAĞI

Ankara, 16/12/2022

koşullarda döngüsel ekonomiye kazandırılmasına yönelik temel adımların açıklığa kavuşturulmasının hedeflendiği de ifade edilmektedir.

Komisyon'un bu kapsamda sunduğu yeni çerçeveye ilişkin yayımlanan bildiride özetle

- Biyobazlı plastikler üretmek için kullanılan biyokütlenin, çevreye zarar vermeden ve "biyokütlenin basamaklı kullanımı" ilkesine uygun olarak sürdürülebilir bir şekilde tedarik edilmesi gerektiği; bu doğrultuda üreticilerin, hammadde olarak organik atık ve yan ürünlerin kullanımına öncelik vermesi gerektiği; ayrıca, yeşil aklamayla (greenwashing) mücadele etmek ve tüketicileri yanıltmaktan kaçınmak için üreticilerin "biyoplastikler" ve "biyobazlı" gibi plastik ürünlerle ilgili jenerik iddialardan kaçınmaları gerektiği; biyobazlı içerikle ilgili iletişim kurarken üreticilerin, ürünlerdeki biyobazlı plastik içeriğin kesin ve ölçülebilir payına atıfta bulunması gerektiğinin (örneğin: 'ürün, %50 biyobazlı plastik içeriği içerir'),
- Biyobozunur plastiklere dikkatle yaklaşılması gerektiği yerleri olduğu ancak çevresel faydalarının ve döngüsel ekonomi için değerlerinin kanıtlandığı belirli uygulamalara yönlendirilmeleri gerektiği; bunların hangi koşullar altında ve hangi ortamda biyolojik olarak parçalanmalarının ne kadar süreceğini gösterecek şekilde etiketlenmesi gerektiği; Tek Kullanımlık Plastik Direktifi kapsamına girenler de dahil olmak üzere, çöpe atılması muhtemel ürünlerin biyolojik olarak parçalanabilir olduğunun iddia edilemeyeceği veya bu şekilde etiketlenemeyeceğinin,
- Endüstriyel olarak kompostlanabilir plastiklerin yalnızca çevresel faydaları olduğunda, kompostun kalitesini olumsuz etkilemediklerinde ve uygun bir biyoatık toplama ve arıtma sistemi mevcut olduğunda kullanılması gerektiği; endüstriyel olarak kompostlanabilir ambalajlara yalnızca çay poşetleri, filtre kahve kapsülleri ve pedleri, meyve ve sebze etiketleri ve çok hafif plastik poşetler için izin verileceği; ürünlerin, her zaman AB standartlarına uygun endüstriyel kompostlama sertifikasına sahip olduklarının belirtilmesi gerektiğinin

bildirildiği belirtilmektedir.

Bundan sonraki süreçte de ambalaj ve ambalaj atıkları ile ilgili teklifin olağan yasama prosedüründe Avrupa Parlamentosu ve Konsey tarafından değerlendirilmesinin beklendiği ifade edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Fatih YUMUŞ
Genel Sekreter a.
Genel Sekreter Yrd.

